

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Rotari Tudor Pantelimon, născut la 24.11.1972, originar din s. Ohrincea, r-nul Criuleni, domiciliat în s. Cruglic, r-nul Criuleni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 21.08.2015 – 30.09.2015;*
2. *Instanța de apel: 27.10.2015 – 20.11.2015;*
3. *Instanța de recurs: 15.02.2016 – 14.06.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 30 septembrie 2015, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, inculpatul Rotari Tudor Pantelimon a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 2 (doi) ani și 8 (opt) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul executării pedepsei, calculîndu-se din 30 septembrie 2015, cu includerea în acest termen perioada aflării în stare de arest preventiv din 08 iulie 2015 pînă la 30 septembrie 2015.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că Rotari Tudor Pantelimon la 08 iulie 2015, aproximativ la ora 17:15, fiind în stare de ebrietate cu grad avansat, conducând automobilul de model „Opel Astra” cu numărul de

înmatriculare CR AQ 752, pe drumul central din satul Cruglic, raionul Criuleni, intenționat încălcând cerințele pct. 3 al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede că participanții la trafic care circulă pe drumurile publice sunt obligați să se conformeze Regulamentului vizat, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudiciu altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, pct. 14 lit. a) al Regulamentului nominalizat, care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate și pct. 45 lit. a), b), c), d), e), pct. 2, fără a ține permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, de condițiile și situația rutieră, precum și de faptul că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, neisprăvindându-se cu conducerea automobilului din cauza vitezei excesive, a derapat pe partea opusă direcției de deplasare pe banda de deplasare în sens opus, unde a tamponat pietonul Andronic Parascovia Petru, după care ieșind pe trotuar a tamponat pietonii Chiperi Galina Pavel și Mîrca Zinaida Anton.

În urma impactului Zinaidei Mîrca i-au fost provocate vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de fractură deschisă bimaliolară a gleznei drepte cu luxație laterală, plagă contuză în regiunea gambei și gleznei drepte, Galinei Chiperi i-au fost provocate vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de fractură deschisă a ambelor oase ale gambei drepte, plăgi contuze ale genunchiului și plantei stângi, excoriații pe gamba stângă, iar Parascoviei Andronic i-au fost provocate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață sub formă de traumă vertebrală-medulară închisă, hemoragia din țesuturile moi ale gâtului, ruptura ligamentelor intervertebrale cervicale C2-C3, hemoragia din măduva spinării, plaga de pe cap, față, hemoragia din țesuturile moi ale capului, hemoragia subarahnoidiană, fractura humerusului drept, excoriațiile de pe corp, membre, în urma cărora a survenit decesul acesteia, vătămarile corporale având legătură directă cu cauza decesului.

Acțiunile inculpatului Rotari Tudor Pantelimon au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal cu indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror, partea vătămată Mîrca Zinaida și avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Rotari Tudor Pantelimon.

3.1. Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Rotari Tudor Pantelimon să fie recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal și de a-i stabili o pedeapsă sub formă de 5 (cinci) ani

închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În argumentarea apelului declarat acuzatorul de stat a invocat blîndețea pedepsei stabilite inculpatului, considerînd că instanța de fond nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de faptul că infracțiunea de care este învinuit Rotari Tudor prezintă o rezonanță sporită, dat fiind faptul că inculpatul intenționat s-a urcat la volan în stare de ebrietate și, în rezultat, a cauzat din imprudență decesul unei persoane, iar alte două persoane fiind traumatate, și respectiv, starea sănătății acestora este gravă pînă în momentul de față.

În opinia procurorului pedeapsa aplicată inculpatului nu este echitabilă pentru infracțiunea săvîrșită și nu va putea asigura realizarea scopului penal.

3.2. Avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Rotari Tudor Pantelimon a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Rotari Tudor Pantelimon să i se stabilească o pedeapsă sub formă de închisoare *în limita minimă* prevăzută de sancțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal, adică 4 ani închisoare, cu reducerea ei cu 1/3 în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, adică 2 ani și 8 luni, iar în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal să se dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Brînză Alexei a invocat, că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea aspră, deoarece instanța nu a luat în considerație toate circumstanțele atenuante, și anume: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, repararea benevolă a pagubei pricinuite, inculpatul îngrijea permanent de soacra sa, Iacub Irina, a.n. 1938, care este o persoană cu vîrstă înaintată și din cauza sănătății sale precare stă permanent culcată în pat, la locul de trai se caracterizează satisfăcător și participă după posibilitate la viața obștească a satului, pentru societate este o persoană de folos.

Apelantul a considerat că circumstanțele atenuate constituie pe deplin temei pentru aplicarea prevederilor de art. 90 Cod penal, și anume de a suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă, însă instanța de fond neîntemeiat nu a aplicat prevederile acestei norme în privința inculpatului.

3.3. Partea vătămată Mîrca Zinaida, a solicitat casarea parțială sentinței, în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri, prin care inculpatului Rotari Tudor Pantelimon să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoare egală cu 1/3 *din limita maximă* a pedepsei stabilită de sancțiunea normei penale.

În argumentarea apelului partea vătămată a invocat următoarele:

- pedeapsa penală stabilită de instanța de fond este prea blîndă în raport cu consecințele faptei prejudiciabile săvîrșite, de conduita inculpatului imediat după comiterea infracțiunii, care nu a întreprins nici o acțiune pentru acordarea primului ajutor părților vătămate Mîrca Zinaida și Chiperi Galina;

- instanța de fond neîntemeiat a micșorat cu 1/3 limita minimă a pedepsei cu închisoarea, stabilită de sancțiunea normei din art. 264 alin. (4) din Codul penal, considerînd că circumstanțele atenuante, precum recunoașterea vinovăției și căința sinceră nu justifică aplicarea minimului pedepsei, redus cu 1/3, pentru că procedura prevăzută de art. 364/1 din Codul de procedură penală deja implică recunoașterea faptei și a vinovăției de către inculpat;

- instanța de fond urma să țină cont de faptul că prin acțiunile inculpatului părților vătămate le-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, fapt confirmat prin raporturile de expertiză medico-legală, iar Parascovia Andronic în urma acestor vătămări corporale a decedat (raportul de expertiză medico-legală nr. 100 din 24 iulie 2015);

- a menționat, că acțiunile iresponsabile ale inculpatului au dus la decesul unei persoane și la transformarea a altor două în invalizi, ambele părți vătămate, care au rămas în viață sunt femei în etate, iar caracterul vătămarilor provocate vor avea efecte de durată și extrem de grave asupra sănătății lor, astfel, partea vătămată, la moment nu poate merge și nu este clar dacă va putea să meargă normal pînă la finele vieții, deoarece vindecarea și recuperarea totală, practic, este imposibilă;

- a considerat, că pedeapsa stabilită nu va influența asupra corectării și reeducării vinovatului, deoarece, în aparență, este simplu pentru o persoană ca cea a inculpatului: a ucis o persoană, a traumatizat pentru restul vieții alte două, faptă pentru care va sta o perioadă scurtă de timp în penitenciar de tip deschis, cu posibilitatea eliberării condiționate înainte de termen, după care ușor poate uita cele întâmplate fără a conștientiza consecințele adevărate și reale pentru el, și nu este exclus că iarăși va conduce un mijloc de transport fără permis de conducere și în stare de ebrietate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2015 au fost respinse apelurile declarate de procuror, partea vătămată Mîrca Zinaida și avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Rotari Tudor Pantelimon și menținută hotărîrea atacată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatului Rotari Tudor Pantelimon de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

Verificînd legalitatea pedepsei stabilite, instanța de apel a constatat, că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, și respectînd prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvîrșită, ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care potrivit art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, la locul de trai

se caracterizează satisfăcător, nu se află la evidența medicului narcolog și medicului psihiatru, nu are antecedente penale, s-a căit sincer de cele săvârșite, conștientizând astfel gravitatea faptelor comise, lipsa circumstanțelor agravante, ajungând la concluzia corectă că, corectarea și reeducarea inculpatului Rotari Tudor Pantelimon este posibilă numai prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu privarea de dreptul special, dreptul de a conduce mijloace de transport.

Însă, instanța de apel a apreciat ca incorectă stabilirea de către instanța de fond a circumstanței atenuante recunoașterea vinovăției de către inculpat, or, recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate în temeiul art. 364/1 Cod de procedură penală, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Totodată, instanța de apel a luat în considerare gradul de pericol al infracțiunii, o infracțiune gravă soldată cu decesul unei persoane și vătămarea gravă a altor două persoane, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, de faptul că, inculpatul Rotari Tudor a restituit parțial prejudiciul cauzat, părțile vătămăte nu au careva pretenții morale sau materiale față de inculpat.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocând temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală.

În susținerea solicitării sale recurentul invocă blîndețea pedepsei stabilite de prima instanță și menținută de instanța de apel, considerînd că nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei.

7. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Recurentul invocă temeiul prescris în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”, considerînd că instanța de apel neîntemeiat a menținut hotărîrea primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, deoarece este prea blîndă în raport cu consecințele survenite în urma acțiunilor ilegale a inculpatului Rotari Tudor Pantelimon.

În acest sens, Colegiul lărgit menționează că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de

judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de recurs constată că inculpatul a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de prima instanță în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la privațiune de libertate, cu executarea reală a pedepsei, ținând cont de faptul că judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală cu respectarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, soluție menținută de instanța de apel, care a considerat că hotărîrea adoptată de prima instanță este legală și întemeiată.

În acest sens, Colegiul penal menționează faptul că, potrivit prevederilor art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul, care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să fie înfăptuită pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Analizînd decizia atacată, Colegiul lărgit consideră că, instanța de apel la judecarea apelurilor declarate de procuror, partea vătămată Mîrca Zinaida și avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Rotari Tudor Pantelimon, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectînd prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Astfel, Colegiul consideră că instanțele ierarhic inferioare, luînd în considerație stipulările legale expuse, i-a stabilit inculpatului Rotari Tudor Pantelimon pedeapsa închisorii în conformitate cu prevederile art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, reieșind din limitele minimă și maximă ale sancțiunii art. 264 alin.(4) Cod penal.

Mai mult ca atît, instanța de recurs menționează că, argumentele recurentului au constituit obiect de examinare în instanța de apel, care le-a

respins ca nefondate, deoarece din circumstanțele cauzei se constată că este corectă concluzia primei instanțe, care a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Rotari Tudor Pantelimon**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **08 iulie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Moraru Petru